

Premios Aprendizaxe-Servizo 2017

Bases para a presentación de proxectos

A **Rede Española de Aprendizaxe-Servizo**, **Educo** e **Editorial Rodeira-Edebé** convocan centros de Educación Infantil- Primaria, ESO - Bacharelato e Formación Profesional, así como entidades sociais do Estado español aos **Premios Aprendizaxe-Servizo 2017**.

Obxectivos do premio

1. Recoñecer o labor dos centros educativos e entidades sociais que integran a aprendizaxe dos estudantes con accións solidarias destinadas a mellorar a calidade de vida da comunidade.
2. Recoñecer as prácticas de Aprendizaxe-Servizo como ferramenta de éxito educativo e compromiso social.
3. Fortalecer e difundir unha cultura participativa, solidaria e de compromiso cívico, estimulando a divulgación e implementación da Aprendizaxe-Servizo.

Características e requisitos

1. Quen pode participar?

Poderán participar na convocatoria dos Premios de Aprendizaxe-Servizo 2017 todos os **centros educativos** do Estado español públicos, concertados ou privados, dos niveis de Infantil-Primaria, ESO-Bacharelato e Formación Profesional¹ que estean a desenvolver prácticas de Aprendizaxe-Servizo.

Tamén poden participar as **entidades sociais** (movementos e asociacións xuvenís, clubs de tempo libre e agrupacións scout, asociacións de voluntariado, ambientais, culturais etc.) que estean a desenvolver prácticas de Aprendizaxe-Servizo en calquera das Comunidades Autónomas.

Os centros educativos e entidades sociais que foron premiados en anteriores convocatorias non poden volver presentar o mesmo proxecto, pero si poden presentar outros.

Os centros educativos e entidades sociais que quedaron finalistas en anteriores convocatorias poden volver presentar o mesmo proxecto, coa condición de que se realizase no curso 2016-2017, así como calquera outro.

Posto que os premios van dirixidos aos sectores educativos non-universitarios, as institucións universitarias non poderán participar presentando proxectos cuxos protagonistas sexan estudantes universitarios, pero poden presentarse como institucións colaboradoras dos centros educativos ou entidades sociais que se presentan a esta convocatoria.

É indispensable que a presentación do proxecto á convocatoria estea avalada polo **director ou directora da institución** (centro educativo ou entidade social), non só pola persoa responsable do proxecto.

Cada centro ou entidade social pode presentar **tantos proxectos como desexe**, sempre que cumpran as bases aquí expostas.

¹ Baixo este concepto agrupamos: a formación profesional básica; ciclos formativos de grao medio e de grao superior; a formación profesional adaptada ou especial e a aprendizaxe de tarefas do alumnado con necesidades educativas especiais; a formación profesional en ensinos artísticos, as escolas de adultos e a formación para o emprego.

2. Que tipo de proxectos poden presentarse?

Só se aceptarán proxectos de Aprendizaxe-Servizo que se finalizaron no **curso 2016-2017**. Polo tanto, non se terán en conta experiencias realizadas e concluídas antes deste período ou ben proxectos aínda non concretados na práctica.

A experiencia de Aprendizaxe-Servizo que se pode presentar debería identificarse cun destes dous modelos:

Modelo A) Un proxecto dun grupo clase (ou grupo de idade no caso de entidades sociais).

Modelo B) Un proxecto de todo o centro educativo ou entidade social, ou compartido con máis centros educativos, ou de calquera outra dimensión superior ao grupo-clase.

Entendemos por Aprendizaxe-Servizo :

Unha proposta educativa que combina procesos de aprendizaxe e de servizo á comunidade nun só proxecto ben articulado onde os e as participantes aprenden a traballar en necesidades reais do contorno coa finalidade de melloralo.

3. Que se valorará especialmente?

Independentemente do nivel educativo e do tema do proxecto, o xurado valorará especialmente:

- a) Vinculación estreita entre as aprendizaxes e o servizo realizado.
- b) Autenticidade e relevancia da necesidade social á que atenden os nenos, nenas e mozas a través do servizo.
- c) Participación moi activa das nenas, nenos e mozos ao longo de todo o proxecto: na investigación de necesidades, o deseño do proxecto, a súa realización e a avaliación final.
- d) Estreito traballo en rede con enfoque comunitario entre centros educativos e entidades sociais do territorio para levar a cabo o proxecto.
- e) Reciprocidade na relación coas persoas destinatarias dos proxectos, de maneira que estas participen tamén de maneira activa na medida do posible.
- f) Enfoque de Xustiza Social e Dereitos Humanos.
- g) Proxectos impulsados por poboación en risco de exclusión social.
- h) Enfoque de equidade de xénero.
- i) Enfoque de coidado do medio natural.
- l) Envergadura do proxecto atendendo á cantidade de nenas, nenos e adolescentes implicados, a cantidade de persoas destinatarias do servizo e a duración do proxecto.
- m) Accións que promovan a investigación, a reflexión e o pensamento crítico na aprendizaxe do alumnado.
- n) Servizo desenvolvido fóra do centro educativo ou entidade social, que provoca un impacto visible no contorno.
- ñ) Accións de sensibilización/concienciación social da comunidade acerca da temática tratada no proxecto.
- o) Sustentabilidade do proxecto e continuidade do compromiso.
- p) Visibilidade do concepto de aprendizaxe-servizo como proposta educativa.

4. Como se presenta un proxecto?

Cada proxecto presentarase en formato **dixital** e en calquera **das linguas oficiais** do Estado, para o que será necesario:

1. Encher un **formulario** de inscrición en liña dispoñible en www.aprendizajeservicio.com.
2. Achegar ao formulario un **documento descritivo** do proxecto (ver Anexo 1). Extensión máxima:
 - Proxectos Modelo A: Máximo 6.000 palabras e 12 páxinas.
 - Proxectos Modelo B: Máximo 7.000 palabras e 14 páxinas.
3. Indicar no documento descritivo a ligazón dun **vídeo** sobre a experiencia (ver Anexo 2).

Descartaranse todos os proxectos que excedan as dimensións indicadas ou que non presenten algún dos compoñentes que se especifican no Anexo 2.

5. Onde e cando debe enviarse o proxecto?

O formulario en liña e o documento do proxecto contendo a ligazón do vídeo débense presentar a partir **do 15 de maio ata o 30 de setembro de 2017**, a través da web dos Premios Aprendizaxe-Servizo: www.aprendizajeservicio.com

6. Que premios hai?

Premios Promoción de hábitos saudables e prevención da obesidade, coa colaboración de DKV **Seguros**.
3 premios: Infantil-Primaria; ESO-Bacharelato e Formación Profesional, dotados con 2.000 euros cada un.

Premios Solidariedade / Dereitos Humanos, coa colaboración da **Obra Social La Caixa**.
3 premios: Infantil-Primaria; ESO-Bacharelato e Formación Profesional, dotados con 2.000 euros cada un.

Premio Fomento da lectura, coa colaboración de Rodeira-Edebé.
1 premio para calquera dos tres niveis, dotado cun lote de libros.

Premio Cooperación ao desenvolvemento, coa colaboración de Educo.
1 premio para calquera dos tres niveis, dotado con material didáctico.

Premio Medio Natural, coa colaboración da **Rede Española de Aprendizaxe-Servizo**.
1 premio para calquera dos tres niveis, dotado con material didáctico.

Premio Equidade de xénero, coa colaboración de Fundación **Anabella, Mullor S.A. e Abacus**.
1 premio para calquera dos tres niveis, dotado con material didáctico.

Premio Inclusión de persoas con discapacidade intelectual, coa colaboración de ACIDH.
1 premio para calquera dos tres niveis, dotado con material didáctico.

Premio a un proxecto ApS da cidade organizadora do encontro.
1 premio dotado con 2.000 euros para un proxecto desta cidade.

Todos estes premios complementáanse, ademais, coa participación de 4 representantes dos centros premiados (2 educadores e 2 alumnos) no evento de entrega de premios. O desprazamento e aloxamento está tamén asumido polas empresas e entidades colaboradoras.

O importe dos premios monetarios debe ser investido en desenvolver e estender a experiencia presentada, ou ben empregado en iniciar unha nova. No caso de que a experiencia sexa presentada por máis dun centro educativo ou entidade social, as partes implicadas acordarán como repartir o premio e o xurado entenderá que a presentación da experiencia xa comporta este acordo previo.

7. Onde e cando se entregan os premios?

Os premios entregaranse o **venres 1 de decembro** no marco do X Encontro Estatal de Aprendizaxe-Servizo, que terá lugar en Hospitalet de Llobregat.

O anuncio dos proxectos premiados realizarase durante o mes de novembro 2017 na web dos Premios Aprendizaxe-Servizo www.aprendizajeservicio.com

8. Quen avalía os proxectos?

O xurado está composto por membros da Rede Española de Aprendizaxe-Servizo, de Educo, da Editorial Rodeira-Edebé e de empresas e entidades colaboradoras dos premios. Participan na avaliación dos proxectos 40 expertos en aprendizaxe-servizo.

9. Aceptación das bases

A participación dos centros educativos e entidades sociais nos Premios de Aprendizaxe-Servizo 2017 implica a aceptación das bases desta convocatoria, así como as resolucións do xurado, que decidirá en instancia única e sen recurso de reconsideración nin de apelación.

Ao que se coñeza a decisión do xurado, todos os proxectos que se presenten a esta convocatoria, independentemente de que sexan premiados ou non, poderán ser incluídos nun banco de experiencias co obxectivo de dar difusión ás boas prácticas de Aprendizaxe-Servizo que se realizan en España. Esta recompilación de proxectos poderase publicar nas webs das entidades convocantes.

Formulario de inscripción en liña

O formulario de inscripción está dispoñible na web aprendizajeservicio.com e deberase achegar ao mesmo o documento do proxecto coa ligazón do vídeo.

Anexo 1: Modelo de documento de proxecto

Requisitos

- a) Para acceder á convocatoria é necesario presentar un documento que describa o proxecto, xunto co formulario de solicitude de participación, ambos en formato dixital acompañados dun vídeo da experiencia.
- b) En calquera caso, tratarase dun proxecto que se levou a cabo na práctica, non dunha idea aínda pendente de concretar.
- c) O documento **non deberá exceder as 12 páxinas nin máis de 6.000 palabras** para os proxectos do Modelo A (ver Bases). Para os proxectos de Modelo B poderase dispor dunha introdución a modo de marco xeral de 2 páxinas, en total un máximo de **14 páxinas e 7.000 palabras**.
- d) Poderá incorporar esquemas, fotografías e todo tipo de ilustracións a condición de que non se supere nin o número de páxinas nin o número de palabras.
- e) O documento deberá describir necesariamente os apartados que se detallan a seguir:
 0. Introducción - Marco xeral (**só** para os proxectos Modelo B).
 1. Sinopse do proxecto e ligazón do vídeo.
 2. Necesidade social que atende o proxecto.
 3. Necesidades educativas dos mozos e mozas.
 4. Descrición do servizo e tarefas que contén.
 5. Obxectivos educativos/ competencias e vinculación curricular.
 6. Actividades de aprendizaxe e de reflexión.
 7. Participación e protagonismo dos mozos e mozas.
 8. Traballo en rede que require o proxecto.
 9. Celebración e difusión.
 10. Calendario e descrición das fases do proxecto.
 11. Recursos necesarios para impulsar o proxecto.
 12. Avaliación do proxecto.

Orientacións para redactar o proxecto

0. Marco do proxecto.

Atención: Este apartado só é para os proxectos de Modelo B. Destinarase a describir a envergadura do proxecto da maneira máis clara e concisa posible, nunha extensión **non superior a 2 páxinas ou 1.000 palabras**. Especificarase a relación e coordinación existente entre as entidades/centros partícipes no proxecto.

Os apartados seguintes referiranse exclusivamente a un proxecto concreto, aínda que neste apartado 0 se cite máis dun.

1. Sinopse do proxecto e ligazón do vídeo.

Breve e clara introdución ao proxecto, **non superior a 150 palabras**, na que se describe resumidamente o servizo que levaron a cabo os participantes, así como as aprendizaxes vinculadas.

Exemplo: o alumnado de 3º da ESO, despois de estudar a situación de marxinación dos nenos e nenas relacionados coa lepra no sur da India, organizan e levan a cabo "**Correndo con JAL**", unha carreira solidaria cuxa finalidade é **recoller fondos** para apoiar as Olimpíadas anuais que monta esta ONG para os nenos e nenas de Pondy cherry que padecen marxinación social. Reciprocamente, os nenos e nenas destinatarios ensínanlles aos nosos alumnos o **Kabaddi**, un dos xogos deportivos máis populares na India. Na carreira participan tamén como corredores os mozos e mozas dos outros niveis de secundaria.

Ligazón do vídeo: XXX

2. Necesidade social que atende o proxecto.

Describir brevemente o reto, problema, déficit ou necesidade social concreta (cultural, asistencial, educativa, ambiental, sanitaria, dereitos humanos...) no que incidiu o proxecto e sobre o cal traballaron os mozos e mozas participantes.

Exemplos: respecto da marxinación de determinados colectivos de persoas; remodelación de espazos urbanos degradados; situación de illamento das persoas maiores; abandono de mascotas e malos tratos animais; reducir a alta porcentaxe de obesidade infantil da localidade...

3. Necesidades educativas dos mozos e mozas que desenvolven o proxecto.

Xustificar a idoneidade do proxecto en base ás necesidades educativas dos mozos e mozas.

Exemplos: actitudes pouco respectuosas dos mozos e mozas cara ás persoas maiores; necesidade de traballar competencias clave como a comunicación lingüística, competencia matemática, ciencia, ecoloxía etc.; falta de adestramento das habilidades de traballo en grupo...

4. Descrición do servizo e tarefas que contén.

Describir a finalidade do servizo e "o choio", é dicir, as principais actividades e tarefas do servizo que realizaron os mozos e mozas e a súa repercusión no contorno, citando, na medida do posible, os resultados tanxibles que se debían alcanzar.

Exemplo: (no suposto da preparación, organización e posta en práctica dunha campaña de limpeza do parque veciño): elaboración de carteis para colgar nos comercios; elaboración dun vídeo de difusión da campaña para colgar nas redes sociais; reunión coa asociación de veciños para presentar a campaña e pedir a súa colaboración...

5. Obxectivos educativos / competencias e vinculación curricular.

Citar aquí os obxectivos educativos ou competencias que o proxecto pretendía fortalecer nos mozos e mozas. Recomendamos citar de maneira sucinta e clara só os 3 ou 4 máis significativos do proxecto.

Exemplo: (relativo a unha carreira solidaria): 1) Coñecer a situación de marxinación das persoas afectadas pola lepra e os seus familiares e desvelar os prexuízos que existen acerca desta enfermidade; 2) Sensibilizarse e comprometerse ante as desigualdades e as inxustizas; 3) Aprender a organizar e desenvolver un proxecto solidario no barrio.

A seguir, relacionar o servizo que se realizou cos contidos das materias académicas ou espazos curriculares nos que se situou o proxecto, ou ben, no caso de entidades sociais, coas áreas educativas que lle son propias. Recomendamos expresar esta relación nun debuxo ou esquema.

6. Actividades de aprendizaxe e de reflexión.

Describir as principais actividades de aprendizaxe directamente vinculadas ao servizo. Son actividades de aula e tamén de investigación sobre o terreo ou traballo de campo.

Exemplos: investigación e detección das necesidades dun parque público; investigación acerca da alimentación durante a posguerra; estudo das especies vexetais máis adecuadas para rehabilitar un estanque; lectura de Wonder e reflexión sobre a marxinación das persoas con discapacidades; elaboración dun mapa mental sobre as causas e consecuencias da obesidade...

7. Participación, protagonismo e organización dos mozos e mozas.

Describir aquí como os mozos e mozas participaron e foron protagonistas desde o inicio do proxecto, no seu desenvolvemento e na súa avaliación.

Exemplos: maneira en que o grupo decidiu o proxecto ou ben o fixo seu; repartición de tarefas e control da execución das mesmas; control e valoración dos resultados; presentación das accións e dos resultados...

8. Traballo en rede que require o proxecto.

Citar aquí as entidades, centros ou institucións que comparten o proxecto, explicando cal é o seu papel nel e como se coordinan entre elas.

9. Celebración e difusión

Describir como se mostrou/celebrou o resultado do proxecto: festa, acto de recoñecemento, encontro cos destinatarios, espazo nas actividades de final de curso do centro.

Describir tamén que medios e estratexias se utilizaron para dar a coñecer o proxecto no contorno e coas familias: web, reunións informativas, redes sociais, prensa, dípticos, televisión...

10. Calendario e descrición das fases do proxecto.

Presentar un esquema temporal do desenvolvemento do proxecto cunha breve descrición das fases do mesmo.

11. Recursos necesarios para impulsar o proxecto.

Resumir os recursos específicos que se mobilizaron neste proxecto (materiais, económicos, humanos...) tanto os do centro educativo como os da entidade social, na medida do posible.

12. Avaliación do proxecto.

Citar as conclusións da avaliación realizada do proxecto, tanto na súa dimensión pedagóxica como na súa dimensión de servizo (se se alcanzaron ou non os obxectivos propostos, as dificultades detectadas...), mencionando o nivel alcanzado de participación dos protagonistas, a valoración que fai a entidade social ou as persoas destinatarias, puntos fortes e puntos para mellorar o proxecto etcétera.

Anexo 2 - Bases para a presentación do vídeo

Obxectivo do vídeo

O vídeo que acompaña o documento descritivo do proxecto de Aprendizaxe-Servizo ten como finalidade ilustrar o mesmo, especialmente a posta en práctica do proxecto; recoller aqueles aspectos que as/os participantes desexen acentuar e contribuír á difusión do proxecto concreto e da Aprendizaxe-Servizo en xeral.

Requisitos

1. Só se presentará un vídeo por proxecto de Aprendizaxe-Servizo.
2. O vídeo debe ser orixinal e os autores deberán utilizar imaxes e bandas sonoras libres de dereitos.
3. Non se admiten vídeos que traten de temáticas distintas ao proxecto presentado, que teñan contidos publicitarios ou contrarios aos valores éticos que inspiran a pedagogía da Aprendizaxe-Servizo.
4. Os vídeos subiranse a YouTube ou Vimeo en modalidade "público" e poñer a ligazón no documento do proxecto que se presenta á convocatoria.
5. Valoraranse especialmente aqueles vídeos que, mantendo a finalidade de ilustrar claramente o proxecto, teñan **unha duración breve** non superior a 5 minutos.

Responsabilidades legais

1. As responsables do proxecto deberán velar por que se obtivo o consentimento das persoas que aparecen no vídeo e o consentimento dos pais, nais ou titores/as legais das nenas e nenos menores de idade².
2. A **Rede Española de Aprendizaxe-Servizo, Educo e Rodeira-Edebé** entenden que os centros educativos e entidades sociais que participan nesta convocatoria contan con este consentimento debidamente asinado polas familias ou titores/as legais e, polo tanto, declinan calquera responsabilidade.
3. Os autores dos vídeos aceptan adherirse á licenza Creative Commons (by-nc-nd)³ e, polo tanto, son coñecedores de que as obras que envíen ao concurso poden ser utilizadas por todo o que queira sempre que cite a fonte (autor/a, centro educativo ou entidade social e data).
4. A **Rede Española de Aprendizaxe-Servizo, Educo e Rodeira-Edebé** declinan calquera responsabilidade legal relacionada co contido dos vídeos presentados, co incumprimento en materia de propiedade intelectual, industrial ou de imaxe e co cumprimento parcial das bases desta convocatoria por parte das/dos participantes, sendo as autoras/es as únicas responsables legais do vídeo e dos seus contidos.
5. A participación neste concurso implica a aceptación e o compromiso do cumprimento destas bases.

² Atendendo ao artigo 18.1 da Constitución, regulado pola Lei Orgánica 1/1982, de 5 de maio, sobre o dereito á honra, á intimidade persoal e familiar e á propia imaxe, ao artigo 18.4 e regulado pola Lei Orgánica 15/1999, de 13 de decembro, de protección de datos de carácter persoal.

³ Recoñecemento – Non Comercial – Sen Obra Derivada (by-nc-nd).